

stěn bylo naprosto nepovedené; zkrátka všechno bylo natolik v počátcích, že se to vůbec dalo brát jen jako pokus, jako něco, čeho by bylo možno najednou, dojde-li trpělivost, bez velké lítosti nechat. Tu se stalo, že jednou o pracovní přestávce — vždycky jsem v životě dělal až příliš mnoho pracovních přestávek — jsem ležel mezi hromadami hlíny a najednou jsem v dálce uslyšel nějaký šelest. Byl jsem mlád, a tak to ve mně vyvolalo spíš zvědavost než strach. Nechal jsem práce a jal jsem se naslouchat, tedy naslouchal jsem a rozhodně jsem neutíkal nahoru pod mech, abych se tam rozvaloval a nemusel naslouchat. Aspoň jsem naslouchal. Dobře jsem rozpoznával, že jde o hrabání podobné mému, znělo sice trochu slaběji, ale kdoví jaký podíl na tom má vzdálenost. Byl jsem napjatý, jinak ale chladný a klidný. Treba jsem v cizím doupěti, říkal jsem si, a jeho majitel se teď prohřává ke mně. Kdyby se tato domněnka ukázala správná, byl bych odtáhl a začal stavět jinde, neboť nikdy jsem neměl výbojně a útočně choutky. Ale ovšem: byl jsem ještě mladý a neměl jsem ještě žádné doupe, mohl jsem být chladný a klidný. Ani další průběh věci mě nijak zvlášť nezrušil, jen vyloužit ho nebylo snadné. Jestliže ten, kdo tam hrabal, skutečně směřoval ke mně, protože mě slyšel hrabat, pak změnil-li směr, což se teď opravdu stalo, nedalo se zjistit, jestli to učinil proto, že jsem ho svou pracovní přestávkou zभावil každého operného bodu cesty, anebo proto, že sám změnil své úmysly. Možná ale že jsem se vůbec mylil a on nikdy nesměřoval přímo na mne, ať tak či onak, šelest nějakou dobu ještě slyšl, jako kdyby se přibližoval, já, mladý chlapík, bych se byl tehdy snad ani nezlobil, kdybych najednou uviděl toho hraboše vylézat ze země, avšak nic takového se nestalo, od

jistého bodu začalo hrabání slábnout, bylo tišší a tišší, jako kdyby hraboš povolna uhýbal od původního směru, a najednou ustalo docela, jako kdyby se rozhodl pro docela opačný směr a vydal se rovnou pryč ode mne do dálky. Dlouho jsem ještě naslouchal do ticha za ním, než jsem se nanovo pustil do práce. Nuže, tato výstřaha byla dost jasná, jenže já na ni brzo zapomněl a na mé stavební plány měla sotva nějaký vliv.

Mezi tehdejší dobou a dneškem leží můj mužný věk, avšak není to tak, jako by mezi tím neleželo vůbec nic? Pořád ještě trvá dlouhá pracovní přestávka a já naslouchám u stěny a ten hraboš opětně změnil úmysl, udělal čelem vzad, vrací se ze své cesty, domnívá se, že mi zatím poskytl dost času, abych se zařídil na jeho přijetí. U mne je však všechno daleko méně připraveno než tenkrát, veliké doupe je zde, bezbranné, a já už nejsem nepatrný učedník, nýbrž starý stavitel, poslední síly, jež v sobě ještě mám, mi vypovídají, jakmile dojde k rozhodnutí, ale jakkoli jsem starý, připadá mi, že bych velice rád byl ještě starší než jsem, tak starý, abych už ani nemohl vsát ze svého lůžka pod mechem. Neboť ve skutečnosti to tu přece jen nevydřím, zvednu se, a jako bych se tu byl naplnil nikoli klidem, ale novými starostmi, ženu se zase dolů do domu. — Jak vypadaly věci naposledy? Sykot zeslábl? Ne, zesílil. Namátkou poslouchám na deseti místech a je mi jasné, že to byl klam, sykot je pořád stejný, nezměnilo se nic. Tam na druhé straně není změn, tam je klid a povznesenost nad čas, zato zde každý okamžik naslouchacem otrásá. I vracím se zase dlouhou cestou na nádvoří, připadá mi, jako by všechno kolem mne bylo rozechvělé, jako by se po mně divalo, jako by se hned pak zase divalo stranou, aby